

UBND HUYỆN VĨNH BẢO
Trường mầm non Trung Lập

BẢN MÔ TẢ SÁNG KIẾN

Tên sáng kiến: *“Biện pháp tổ chức cho trẻ mẫu giáo 3 - 4 tuổi thực hành trải nghiệm thực tế”*.

Tác giả: Phùng Thị Vỹ

Trình độ chuyên môn: Cử nhân

Chức vụ: Giáo viên mầm non

Nơi công tác: Trường mầm non Trung Lập

Hải Phòng, ngày tháng năm

BẢN MÔ TẢ SÁNG KIẾN

I. THÔNG TIN CHUNG VỀ SÁNG KIẾN

1. Tên sáng kiến: : *“Biện pháp tổ chức cho trẻ mẫu giáo 3 - 4 tuổi thực hành trải nghiệm thực tế”*.

2. Lĩnh vực áp dụng sáng kiến: Phát triển nhận thức

3. Tác giả:

Họ và tên: Phùng Thị Vỹ

Ngày tháng/năm sinh: 30/05/1994

Chức vụ, đơn vị công tác: Trường mầm non Trung Lập

Điện thoại:

5. Đơn vị áp dụng sáng kiến:

Tên đơn vị: Trường mầm non Trung Lập

Địa chỉ: Thôn Áng Dương - xã Trung Lập –Vĩnh Bảo – Hải Phòng

Điện thoại:

II. Mô tả giải pháp đã biết

Trước khi nghiên cứu để đưa ra được những biện pháp giúp trẻ 3-4 tuổi thực hành trải nghiệm có hiệu quả, tôi đã tham khảo một số giải pháp đã được đưa ra trước đó như:

“Một số biện pháp tổ chức các hoạt động trải nghiệm cho trẻ trong trường mầm non” – trường MN Vĩnh Hà - Quảng Trị

“Một số biện pháp giúp trẻ 3- 4 tuổi thực hành trải nghiệm với môi trường” – Trường MN Tân Long - Thái Nguyên.

Ưu điểm:

Thu hút mọi trẻ tham gia hoạt động.

Giúp giáo viên có thêm nhiều kinh nghiệm để tổ chức hiệu quả hơn các hoạt động thực hành trải nghiệm thực tế cho trẻ.

Phụ huynh nhiệt tình, quan tâm nhiều đến các hoạt động thực hành trải nghiệm thực tế của trẻ ở trường, phối hợp với cô trong các hoạt động ở lớp.

Trẻ có thêm nhiều vốn kinh nghiệm, hình thành những kỹ năng sống cần thiết, quan tâm, bảo vệ môi trường.

Giúp trẻ “học mà chơi, chơi mà học”, khám phá, tìm hiểu về thế giới xung quanh một cách nhẹ nhàng, hứng thú.

Hạn chế:

Thời gian cho trẻ hoạt động ít nên trẻ chủ yếu hoạt động theo hình thức tập thể, nhóm lớn, trẻ ít có cơ hội được trải nghiệm, thể hiện hết khả năng của mình.

Trong khi tổ chức hoạt động, giáo viên nhiều khi còn tiến hành theo phương pháp giáo dục truyền thống, giáo viên giữ vai trò chính, ấn định trước nội dung, khi lên mục tiêu thì coi trọng kiến thức, hạn chế kỹ năng, thái độ. Còn phương pháp chủ yếu vẫn là trực quan dùng lời, trẻ bị động, áp đặt nhiều hơn tự chủ.

III. Nội dung giải pháp đề nghị công nhận sáng kiến

III.1. Nội dung giải pháp mà tác giả đề xuất.

Biện pháp 1. Công tác tham mưu, đề xuất, cải tạo môi trường

Khu vực cạnh bếp đất cần cỗi. Cần tận dụng khu vực này để làm vườn rau bằng cách thay đất mới, xây các luống, trộn tro trấu cho đất thêm tơi xốp trồng thêm nhiều loại rau cho trẻ quan sát.

Giàn sắt để trồng các loại rau dây leo nhưng qua 1 năm thấy cây không phát triển. Vì vậy, để trồng được thì cần xây bồn bằng xi măng cao để trồng.

Tận dụng xung quanh hàng rào trồng thêm các loại rau leo giàn như mướp, bầu, bí, chanh leo... vừa có thêm nguồn rau sạch cho trẻ vừa có thêm điều kiện thực tiễn cho trẻ quan sát và trải nghiệm các hoạt động.

Phối hợp với phụ huynh trẻ xin thêm các thùng xốp to, vỏ bánh xe tải, đất, phân chuồng vào để trồng thêm các loại rau.

Sau khi tham mưu cải tạo môi trường xung quanh, nhà trường đã đồng ý, đến nay trường có thêm nhiều khu vực cho trẻ khám phá.

Biện pháp 2: Lên kế hoạch tổ chức một số hoạt động trải nghiệm.

Ngay từ đầu năm học, tôi đã lên kế hoạch trải nghiệm thực tế của lớp. Tôi lựa chọn những hoạt động khám phá trải nghiệm sát vào thực tế của trường, lớp để dễ dàng tổ chức và đem lại kết quả cao.

Ví dụ: *Chủ đề: Trường mầm non.*

Quan sát công việc của các cô cấp dưỡng, thực hành nhặt rau.

Làm đất trồng hoa mười giờ.

Chủ đề: Bản thân.

Trải nghiệm với các giác quan: sờ, ngửi, nếm.

Chải tóc, cột tóc, thắt bím tóc cho bạn.

Cột dây giày, gấp quần áo.

Chủ đề: Gia đình.

Quan sát các kiểu nhà sau trường.

Thực hành quét nhà.

Chủ đề: Nước - hiện tượng thiên nhiên.

Lọc nước bản bằng sỏi và bông gòn.

Trải nghiệm vật chìm vật nổi, hoặc tan và không tan.

Cảm nhận khi đi chân trần trên trụ xi măng, sỏi, cỏ, cát.

Chủ đề: Tết- mùa xuân

Trang trí cành mai, cành đào.

Gói bánh chưng.

Chủ đề: Thực vật.

Chăm sóc vườn rau: nhổ cỏ, xới đất; cùng cô thu hoạch rau.

Tập pha nước cam.

Chủ đề: Nghề nghiệp.

Làm đất, gieo hạt rau.

Làm bánh bao.

Quan sát công việc chú thợ sơn, thợ cắt gỗ.

Nói đến trải nghiệm thì không thể không nói đến các hoạt động ngoại khóa như tham quan, tổ chức các ngày hội ngày lễ. Tôi cũng đã tham mưu với chuyên môn đưa thêm vào hoạt động ngoại khóa của nhà trường một số hoạt động tham quan di tích lịch sử địa phương

Chủ đề	Nội dung
Trường mầm non	- Bé vui trung thu.
Tết - mùa xuân	- Bé vui xuân.
Quê hương - đất nước - Bác Hồ	- Tham quan Đình Cung Chúc - Trường Tiểu học Trung Lập.

Biện pháp 3: Tổ chức một số hoạt động trải nghiệm.

Trước khi tổ chức hoạt động trải nghiệm, tôi tìm hiểu kỹ về nội dung mình sẽ tổ chức nhằm cung cấp kiến thức, kỹ năng đúng chính xác. Việc này rất quan trọng mà tôi luôn chú ý, nó giúp tôi cung cấp và xử lý tình huống rất hiệu quả, ví dụ: Khi ra sân trẻ đi trên con đường sỏi nhưng có trẻ lại nói đó là đá, tình huống này tôi cũng đã dự kiến trước, lúc này tôi giải thích cho trẻ vì sao viên đá đó được gọi bằng sỏi, nếu giáo viên không chuẩn bị trước thì sẽ có chút lúng túng, giải thích không đầy đủ...

Để hoạt động trải nghiệm mang lại hiệu quả cao hơn, tôi đã phối hợp với giáo viên cùng lớp thống nhất với nhau về nội dung, chuẩn bị môi trường, cơ sở vật chất như thế nào cho phù hợp, an toàn. Trong quá trình tổ chức tôi luôn lắng nghe mọi ý kiến thắc mắc, những câu hỏi bộc phát để trả lời kịp thời thỏa mãn tính tò mò ham

hiểu biết của trẻ. Tùy vào từng hoạt động, có những hoạt động tôi cần ghi lại hình ảnh hay đoạn phim, tôi nhờ bạn đồng nghiệp chụp ảnh, quay phim để sau khi tổ chức cho trẻ trải nghiệm xong, tôi cho trẻ xem, chia sẻ kinh nghiệm của mình, giúp trẻ ghi nhớ sâu hơn về nội dung trẻ vừa mới trải nghiệm.

Hoạt động trải nghiệm có thể được tổ chức ở nhiều thời điểm trong ngày, tùy vào nội dung cần cung cấp mà tôi chọn thời điểm cho phù hợp để tổ chức cho trẻ. Tôi đã chọn các nội dung ở các thời điểm trong ngày như sau:

*** Hoạt động học**

Ví dụ 1: Trải nghiệm “Lọc nước bẩn bằng sỏi và bông gòn”- chủ đề: Nước- hiện tượng thiên nhiên.

Chuẩn bị: Chai nhựa cắt rời, bông gòn, cát, sỏi, chai chứa nước bẩn.

Hướng dẫn và thực hiện các thao tác làm thí nghiệm: Tôi lấy bông gòn đặt và ấn chặt vào phía dưới phễu, sau đó dùng muỗng múc cát bỏ vào trên lớp bông gòn, cuối cùng là cho sỏi lên trên cùng. Trẻ đoán xem điều gì xảy ra khi tôi chế chai nước bẩn này vào? Tiếp theo, tôi cho nước bẩn vào để trẻ xem kết quả. Cho trẻ thí nghiệm và nói kết quả của mình.

Khi làm thí nghiệm này, trẻ rất chú ý, vui thích, phấn khởi vì trẻ đã lọc được từ nước bẩn thành nước sạch, trẻ thích thú reo lên: “ Cô ơi, hay quá, thành nước sạch rồi”.

Ví dụ 2: Trải nghiệm “Làm đất gieo hạt rau”- Chủ đề: Nghề nghiệp

Chuẩn bị:

Mỗi trẻ: 1 chậu, 1 dụng cụ xúc đất, hạt mồng tơi (khoảng 4-5 hạt)

3 miếng nhựa to đựng đất đủ cho trẻ hoạt động, xơ dừa, rơm, nước tưới

Địa điểm: Khoảng sân rộng phía sau lớp

Tiến hành: Tôi làm đất gieo hạt cho trẻ quan sát: Tôi lấy 1 cái chậu, dùng xẻng lấy đất và xơ dừa trộn đều, bỏ đất vào chậu sao cho miệng chậu không quá đầy. Dùng que tạo thành những lỗ nhỏ không quá sâu, gieo mỗi lỗ 1 hạt và lấp đất lại, lấy 1 ít rơm rải lên trên sau đó dùng bình tưới nước tưới vừa phải.

Tôi hỏi trẻ lại cách làm. Cho trẻ về 4 nhóm tiến hành làm đất, gieo hạt.

Cho trẻ thu dọn đồ dùng, rửa tay sạch sẽ.

Tiếp tục theo dõi sự nảy mầm của hạt rau trong những ngày tới, khi vừa thấy những hạt trẻ tự gieo đã nảy mầm trẻ thích thú và mừng vui nói với cô và các bạn: “ Cô ơi, hạt của con nảy mầm rồi”, “Hạt mình nảy mầm rồi”.... hằng ngày trẻ thường xuyên ra ngắm các chậu rau của mình và thường xuyên tưới nước cho rau nhanh lớn.

Ngoài ra, tôi còn tổ chức cho trẻ trải nghiệm một số hoạt động trải nghiệm khác như bó chổi đót, làm bánh bột lọc...

*** Hoạt động ngoài trời.**

Hoạt động ngoài trời là một trong những hoạt động vui chơi mà nhiều trẻ hứng thú nhất. Đây cũng là thời điểm tốt để tổ chức các hoạt động trải nghiệm, Tùy vào từng chủ đề tôi lựa chọn nội dung trải nghiệm cho trẻ phù hợp. Tương tự như hoạt động học, trước khi tổ chức cho trẻ trải nghiệm, tôi cũng lựa chọn nội dung; chuẩn bị môi trường hoạt động sạch sẽ, thoáng mát, an toàn, thuận lợi cho trẻ hoạt động.

Tận dụng điều kiện thực tế có sẵn, trước sân trường là một vườn đồi được trồng cỏ, có nhiều cây hoa, cây cảnh,... ở giữa là một lối đi được làm bằng sỏi, bên cạnh có hồ nuôi cá và khu vui chơi có nhà chòi, bao quanh vườn đồi là những khối trụ xi măng được sắp xếp cao thấp khác nhau. Tận dụng điều kiện sẵn có này, tôi tổ chức cho trẻ trải nghiệm như đi chân trần trên sỏi, trên cát, đi trên khối trụ xi măng, đi trên cỏ; thực hành nhổ cỏ dại, nhặt lá vàng, lá khô trên vườn đồi; cho cá ăn....

Ví dụ 1 : Trải nghiệm “Đi trên sỏi, trên trụ xi măng, đi trên cỏ”

Cho trẻ tự chọn và đi chân trần trên sỏi, trên khối trụ xi măng, trên cỏ. Trẻ nói cảm nhận của mình khi đi trên sỏi, cỏ, trên trụ xi măng con cảm thấy như thế nào? Con có biết vì sao không? Cho trẻ nói tự do theo ý của trẻ sau đó tôi giải thích, khái quát lại cho trẻ.

Ví dụ 2: Thực hành trải nghiệm tan và không tan - Chủ đề “Nước- hiện tượng thiên nhiên”

Chuẩn bị: Mỗi trẻ 1 cốc nước, lọ đường, lọ muối, hộp sỏi, thìa

Tiến hành: Tôi cho trẻ quan sát cái cốc nước, lọ đường, lọ muối, hộp sỏi. Cho trẻ bỏ 1 thìa muối và nước khuấy đều. Sau vài phút tôi cho trẻ quan sát xem hiện tượng gì xảy ra với muối và nước. Tiếp tục cho đường và sỏi vào quan sát. Cho trẻ nói ý kiến theo cách hiểu của trẻ, tôi giải thích, khái quát lại.

Bên cạnh đó, tôi còn cho trẻ trải nghiệm một số hoạt động như làm đất trồng hoa mười giờ, quan sát các kiểu nhà sau trường, quan sát công việc chú thợ sơn, thợ cắt gỗ....

Với khu chơi cát và khu phát triển thể chất, tôi tổ chức cho trẻ trải nghiệm chơi với cát, nước. Trẻ tự tay mình đào, xới, xúc, in, gặt cho bằng, bung xô cát, lượt cát, đổ cát lên xe đẩy, tạo sự cân bằng cho 2 xô cát, đúc bánh, xây lâu đài, đắp hang, leo thang dây, chơi bóng rổ...

Tôi cho trẻ thực hành một số hoạt động trải nghiệm ở vườn rau như xới đất, nhổ cỏ, tưới nước, bắt sâu, thu hoạch rau... Những dụng cụ tôi chuẩn bị cho trẻ trải nghiệm vừa tay, đảm bảo an toàn cho trẻ. Buổi đầu tiên, tuy trẻ còn vụng về, không cẩn thận dẫm lên rau, làm dập rau hoặc nhổ nhầm cây rau với cây cỏ, nhưng sau khi được cô nhắc nhở và chỉ dẫn, các buổi thực hành trải nghiệm lần sau trẻ đã có thêm nhiều kiến thức và kỹ năng thực hành trải nghiệm tốt hơn. Đa số trẻ nào cũng hứng thú, vui vẻ

Bên cạnh đó, tôi còn tổ chức cho trẻ tham gia lao động cùng cô và các bạn để tạo thói quen tốt biết bảo vệ môi trường xung quanh như cho trẻ nhặt rác, tưới cây, nhổ cỏ... tại các bồn hoa, khu vui chơi ở trên sân trường.

*** Hoạt động ngoại khóa**

Ngoài các hoạt động trải nghiệm ở hoạt động học, hoạt động ngoài trời, trẻ còn được trải nghiệm thực tế nhiều qua hoạt động ngoại khóa cụ thể như:

Ngày hội “Vui Trung thu”: Trẻ được gặp gỡ, trò chuyện, vui chơi với chị Hằng, chú Cuội, cùng cô bày mâm ngũ quả, được đánh trống, múa lân. Tuy kĩ năng đánh trống, múa lân của trẻ chưa được thành thạo nhưng trẻ nào cũng hào hứng, phấn khởi,... giúp trẻ mạnh dạn hơn, tự tin hơn khi tham gia hoạt động tập thể.

Ngày hội “Bé vui xuân”: Trẻ quan sát cách gói bánh chưng, được tự tay lau những chiếc lá, bỏ nguyên liệu vào gói trẻ vô cùng hào hứng. Những chiếc bánh làm ra có cái tuy chưa được vuông vắn, hoàn hảo nhưng chứa đựng sự cố gắng rất lớn của trẻ. Sau hoạt động, khi được hỏi về cách gói bánh chưng, trẻ nào cũng xung phong kể.

Ngoài ra, trong chương trình “Bé vui xuân” còn có hoạt động hội chợ xuân, trẻ còn được xem các cô tự tay trang trí các gian hàng trưng bày và một số trẻ được cùng cô bán các món hàng...

*** Hoạt động theo ý thích:**

Hoạt động trải nghiệm “Bé tập làm nội trợ” trẻ tập làm các thao tác trong việc chế biến các món ăn đơn giản như pha sữa bột, pha nước chanh, vắt nước cam, nhặt rau, rửa

Ngoài ra, trẻ còn được trải nghiệm một số kĩ năng như chải tóc, cột tóc, tết tóc cho bạn, gấp quần áo, cột dây giày, thực hành quét nhà...

III.2. Tính mới, tính sáng tạo

III.2.1. Tính mới:

Đề tài “***Biện pháp tổ chức cho trẻ mẫu giáo 3 - 4 tuổi thực hành trải nghiệm thực tế***” có cải tiến triển khai nội dung của một số giải pháp đã đăng ký sáng kiến trước, chưa bộc lộ công khai trong các văn bản, sách báo, tài liệu; chưa trùng với giải pháp của người khác và chưa được quy định thành tiêu chuẩn, quy trình bắt buộc phải thực hiện.

III.2.2. Tính sáng tạo:

Trong quá trình thực hiện các tình huống trong thực tế, trẻ dễ dàng thể hiện cảm xúc, có kỹ năng xử lý, bộc lộ những điểm mạnh, yếu của mình từ đó có sự điều chỉnh phù hợp, điều mà khi học trong môi trường trong lớp rất ít khi có được.

Thông qua các hoạt động trải nghiệm thực tế, trẻ được tham dự và sử dụng các giác quan để tiếp xúc với sự vật, hiện tượng trong thực tiễn. Trẻ sẽ được nhìn, nghe, sờ, ngửi, nếm trực tiếp, giao tiếp tương tác cùng bạn bè và giáo viên giúp

cho việc học của trẻ trở nên thú vị hơn, tăng khả năng lưu giữ những điều đã tiếp cận được lâu hơn

Giúp giáo viên nhận biết tính cách, sở trường của từng trẻ để có sự điều chỉnh phù hợp trong quá trình dạy học.

III.3. Phạm vi ảnh hưởng, khả năng áp dụng của sáng kiến:

Có thể áp dụng vào tất cả giờ hoạt động của trẻ 3 – 4 tuổi

Nhân rộng nâng cao yêu cầu hoặc hạ thấp yêu cầu sao cho phù hợp với các độ tuổi trong trường hoặc các trường bạn khi áp dụng cho đề tài này.

Khả năng nhân rộng cao.

III.4 Hiệu quả, lợi ích thu được từ sáng kiến:

a. Hiệu quả kinh tế

Đề tài: **“Một số biện pháp giúp trẻ 3-4 tuổi tích cực tham gia trong giờ hoạt động âm nhạc”** không tốn kém về mặt kinh tế bởi hầu hết các đồ dùng phục vụ cho các hoạt động trải nghiệm đều được tận dụng từ các nguyên vật liệu sẵn có, dễ lấy, dễ thấy, dễ làm.

Tận dụng được không gian môi trường xung quanh trường, lớp để cho trẻ trải nghiệm, khám phá, không tốn kém về mặt thời gian và kinh phí để thực hiện các hoạt động.

Tiết kiệm được tiền bạc qua việc tận dụng tối đa các nguyên vật liệu, phế liệu sạch, an toàn do phụ huynh ủng hộ và giáo viên sưu tầm.

b. Hiệu quả về mặt xã hội

Trẻ hứng thú khi tham gia hoạt động trải nghiệm cùng cô và các bạn, ngày càng mạnh dạn tự tin hơn trong giao tiếp, chủ động tích cực hơn trong các hoạt động ở lớp.

Trẻ học hỏi được một số kiến thức từ thực tế trải nghiệm, có một số kỹ năng mới như biết cách chăm sóc cây trồng, vật nuôi, có kỹ năng lao động....

Trẻ phối hợp tốt với cô và bạn, khéo léo, thực hiện theo đường dẫn của cô khi tham quan trải nghiệm.

Nâng cao kỹ năng sư phạm và nghệ thuật lên lớp của giáo viên.

c. Giá trị làm lợi khác

Với các giải pháp tổ chức cho trẻ mẫu giáo 3 - 4 tuổi thực hành trải nghiệm thực tế ở trường Mầm non góp phần nâng cao chất lượng dạy và học trong nhà trường, kích thích tính sáng tạo của mỗi giáo viên và làm cho tiết học phong phú, nhiều màu sắc hơn.

Trên đây là “***Biện pháp tổ chức cho trẻ mẫu giáo 3 - 4 tuổi thực hành trải nghiệm thực***”. Biện pháp mà tôi đề ra không tránh khỏi những hạn chế. Rất mong nhận được sự góp ý chân thành của các cấp lãnh đạo và chị em đồng nghiệp để biện pháp được thực hiện có hiệu quả hơn.

Tôi xin chân thành cảm ơn!

**CƠ QUAN ĐƠN VỊ
ÁP DỤNG SÁNG KIẾN**
(xác nhận)

.....

.....

.....

(Ký tên, đóng dấu)

TÁC GIẢ SÁNG KIẾN
(Ghi rõ họ và tên, ký tên)

.....

ĐỒNG TÁC GIẢ SÁNG KIẾN (nếu có)
(Ghi rõ họ và tên, ký tên)